

Václav Chaloupecký, et al. Dětská kardiologie

Praha: Galén 2006:444 stran.

Když jsem si při přípravě pro napsání této zprávy o knize ověřoval, kdy vyšla poslední monografie o dětské kardiologii ani jsem nechtěl uvěřit, že je tomu bezmála čtvrt století (1983). Jejím hlavním autorem a editorem byl prof. MUDr. Milan Šamánek, DrSc. Je nutné připomenout, že nebyl jen jejím prvním autorem, ale i výsostně povoláním autorem. Svého úkolu se tenkrát zhostil bezchybně. Pro řadu jiných úkolů se pro napsání druhého (třetího, čtvrtého ... dalšího) vydání nerozhodl, a tak zatím uběhlo téměř 25 let. Za tuto dobu kardiologie prodělala řadu velmi významných změn. Změnily se nejen diagnostické možnosti, ale i léčebné postupy. Do diagnostiky nastoupily zásadním způsobem například ultrazvukové metody (/tm/, 2D, 3D, dopplerovské techniky), metody nukleární kardiologie a elektrofyziologie. A tak se dnes snadno neinvazivně diagnostikuje to, co se před lety těžce diagnostikovalo invazivně. Do léčby vstoupily zásadním způsobem principy a metody intenzivní medicíny, intervenční kardiologie a radiologie i moderní anesteziologie. Proto se dnes může opeřovat to, co dříve bývalo považováno za inoperabilní a tak jsou dnešní výsledky dětské kardiologie (včetně dětské kardiochirurgie) skutečně obdivuhodné.

Před časem dostala dětská kardiologie své očekávané „dvojče“. Z pera prof. MUDr. Bohumila Hučína, DrSc., vyšla v roce 2001 Dětská kardiochirurgie. A tak bylo zřejmé, že Dětská kardiologie už vyjít musí!

Úkolu, napsat novou aktuální dětskou kardiologii, se ujal tentokrát prof. MUDr. Václav Chaloupecký, CSc., který si vybral dalších 18 spolupracovníků, z nichž polovina je z Dětského kardiocentra v Praze-Motole. Neznám nikoho, kdo by měl větší oprávnění po stránce odborné napsat uvedenou práci než právě tito autoři. Knihu věnovali prof. MUDr. Milanu Šamánkovi, DrSc.

Nová kardiologie je velkého formátu (195 × 280 mm), vyšla ve značném rozsahu a obsahu, jenž je obvyklý u velkých kardiologií. Zahajující kapitolou první části jsou Embryo-

logie (jak také jinak u oboru, jehož hlavní náplní je diagnostika a léčba vrozených srdečních vad!). Anatomie a Fyziologie. Ve druhé části jsou informace o vyšetřovacích metodách (Klinické vyšetřovací metody, EKG, RTG, Echokardiografie, Diagnostická katetrizace, Angiokardiografie, Intervenční katetrizace, Radionuklidové metody, Zátěžová vyšetření, Magnetická rezonance, Vyšetření plicních funkcí). Nejrozsáhlejší částí (téměř 180 stran) jsou kapitoly sdružené ve třetí části pod názvem Vrozené srdeční vady. V ní je uvedeno 34 vrozených srdečních vad. Vlastní text má převážně fixní vnitřní strukturu, je bohatě a kvalitně obrazově dokumentován a doplněn řadou přehledných tabulek. Popisy klinických projevů, objektivních nálezů, vyšetření RTG a EKG jednotlivých vad/onemocnění byly sice převzaty z knihy prof. Šamánka, jsou však rozšířeny o aplikace moderních zobrazovacích metod (především echokardiografických, výpočetní tomografií a magnetickou rezonancí). Text se většinou dobře čte, především proto, že je stručný, výstižný a přehledný. Odborná úroveň knihy odpovídá cílové skupině očekávaných čtenářů.

Publikace je zakončena doporučenou literaturou, jež uvádí 28 pramenů (z toho 18 převážně zahraničních monografií), vesměs publikovaných po roce 2000 a (vzhledem k rozsahu knihy) stručnější rejstřík. Seznam použitých zkratek je umístěn za obsahem knihy.

Bezchybný tisk a na křídovém papíře reprodukované obrázky zobrazovacích metod, často náročných na reprodukci barvy, zvyšují formální kvalitu této monografie.

Komu knihu doporučit? Spolu s autory ji doporučuji především dětským kardiologům, pediatrům a neonatologům, protože ti všichni se především setkávají s dětskými kardiakami. Ale i nespécializovaní pediatři v ní najdou poučení a budou z ní mít užitek.

prof. MUDr. Jan Petrášek, DrSc.,
III. interní klinika, VFN a I. LF UK, Praha